

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny. *Oblicza geografii*. Zakres podstawowy. Część 2
Klasy 3bA, 3pA, 3iA, 3fA, 3kA

I. Przemysł				
Uczeń: · wyjaśnia, czym jest przemysł · wymienia czynniki lokalizacji przemysłu · przedstawia działy przemysłu high-tech · wyjaśnia znaczenie terminów: industrializacja, dezindustrializacja, reindustrializacja · podaje przykłady procesów dezindustrializacji na świecie · wymienia źródła energii na świecie · podział na odnawialne i nieodnawialne · wymienia główne surowce energetyczne i przykłady ich wykorzystania · wymienia największych na świecie producentów surowców energetycznych · wyjaśnia, na czym polega bilans energetyczny · podaje największych producentów energii elektrycznej · wymienia rodzaje elektrowni wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych · wymienia pozytywne i negatywne skutki rozwoju energetyki jądrowej	Uczeń: · przyporządkowuje rodzaj lokalizacji przemysłu do zakładów przemysłowych · podaje cechy przemysłu tradycyjnego i jego rozmieszczenie na świecie · wymienia cechy przemysłu high-tech i jego rozmieszczenie na świecie · wymienia cechy industrializacji, dezindustrializacji i reindustrializacji · podaje różnicę między industrializacją a reindustrializacją · omawia odnawialne źródła energii · opisuje nieodnawialne źródła energii · przedstawia strukturę produkcji energii na świecie · podaje zalety i wady elektrowni ciepłych i jądrowych · omawia zalety i wady wybranych elektrowni odnawialnych · wskazuje na mapie państwa posiadające elektrownie jądrowe · przedstawia wielkość produkcji energii elektrycznej wytwarzanej w elektrowniach jądrowych	Uczeń: · analizuje przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki lokalizacji przemysłu na świecie · omawia stopień zależności lokalizacji przemysłu od bazy surowcowej i podaje przykłady tej zależności · porównuje cechy przemysłu tradycyjnego i przemysłu zaawansowanych technologii · omawia przyczyny i skutki dezindustrializacji · podaje przykłady przejawów reindustrializacji w Polsce i wybranych krajach Europy · przedstawia bilans energetyczny i jego zmiany na świecie · przedstawia zmiany w bilansie energetycznym Polski w XX w. i XXI w. · omawia gospodarcze znaczenie energii elektrycznej · opisuje zmiany w produkcji i w zużyciu energii elektrycznej na świecie · omawia rozwój energetyki jądrowej na świecie	Uczeń: · omawia wpływ czynników lokalizacji przemysłu na rozwój wybranych działów przemysłu · omawia znaczenie przemysłu high-tech na świecie · omawia przyczyny i przebieg reindustrializacji · omawia przemiany przemysłu w Polsce w XX w. i XXI w. · omawia skutki rosnącego zapotrzebowania na energię · opisuje strukturę produkcji energii elektrycznej według rodzajów elektrowni na świecie, w wybranych krajach i w Polsce	Uczeń: · przedstawia przyczyny zmian roli czynników lokalizacji przemysłu · ocenia wpływ przemysłu zaawansowanych technologii na rozwój gospodarczy i jakość życia ludności · uzasadnia rolę procesów reindustrializacji na świecie, w Europie i w Polsce · przedstawia działania podejmowane na rzecz ograniczenia tempa wzrostu zużycia energii · analizuje wpływ struktury produkcji energii elektrycznej na bezpieczeństwo energetyczne państwa i środowisko geograficzne
II. Usługi				

Uczeń: · klasyfikuje usługi · omawia usługi podstawowe i wyspecjalizowane · wyjaśnia znaczenie terminów: transport, infrastruktura transportowa · przedstawia podział transportu · wymienia elementy infrastruktury · wyjaśnia znaczenie terminu łączność · przedstawia podział łączności · wyjaśnia, czym są gospodarka oparta na wiedzy, kapitał ludzki, społeczeństwo informacyjne · wymienia czynniki wpływające na rozwój gospodarki opartej na wiedzy · wymienia największe banki świata · wyjaśnia znaczenie terminów: handel międzynarodowy (zagraniczny), eksport, import, bilans handlowy państwa · podaje przykłady państw o dodatnim i ujemnym saldzie handlu międzynarodowego · wymienia najważniejsze produkty wymiany międzynarodowej · podaje największych światowych importerów i eksporterów · wyjaśnia znaczenie terminów: turystyka, atrakcyjność turystyczna, walory turystyczne, infrastruktura turystyczna · podaje państwa świata najliczniej odwiedzane przez turystów · wymienia państwa o największych wpływach z turystyki zagranicznej	Uczeń: · porównuje strukturę zatrudnienia w usługach w Polsce ze strukturą zatrudnienia w wybranych krajach · omawia czynniki rozwoju transportu · wymienia zalety i wady różnych rodzajów transportu · przedstawia rozwój telefonii i jej zróżnicowanie na świecie · wymienia cechy społeczeństwa informacyjnego · omawia zróżnicowanie dostępu do usług bankowych na świecie · przedstawia zróżnicowanie salda handlu międzynarodowego w wybranych państwach · podaje czynniki wpływające na strukturę towarową handlu zagranicznego państw · wymienia negatywne skutki rozwoju handlu międzynarodowego · wyjaśnia znaczenie terminów: walory turystyczne, infrastruktura turystyczna, dostępność turystyczna	Uczeń: · charakteryzuje poszczególne rodzaje transportu i ich uwarunkowania · opisuje sieć transportu na świecie · omawia czynniki rozwoju transportu w Polsce · omawia spadek znaczenia usług pocztowych i rozwój telekomunikacji komputerowej · podaje cechy gospodarki opartej na wiedzy · omawia rolę władz w gospodarce opartej na wiedzy · porównuje dostęp do internetu w gospodarstwach domowych w Polsce i wybranych krajach Unii Europejskiej · omawia zróżnicowanie usług edukacyjnych na świecie · opisuje kierunki międzynarodowej wymiany towarowej · przedstawia strukturę handlu zagranicznego Polski · charakteryzuje główne regiony turystyczne świata	Uczeń: · wyjaśnia znaczenie poszczególnych rodzajów transportu w rozwoju społeczno-gospo-darczym państw · przedstawia prawidłowości w zróżnicowaniu dostępu do internetu na świecie · opisuje rolę łączności w światowej gospodarce · omawia rozwój innowacyjności i gospodarki opartej na wiedzy w Polsce · omawia znaczenie usług edukacyjnych w rozwoju społeczno-gospo-darczym świata · omawia rosnącą rolę usług finansowych na świecie · omawia rolę giełdy w systemach finansowych i gospodarkach państw · opisuje zasady sprawiedliwego handlu i wyjaśnia, dlaczego należy ich przestrzegać · omawia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze walory turystyczne wpływające na atrakcyjność turystyczną wybranych regionów świata	Uczeń: · przedstawia uwarunkowania rozwoju różnych rodzajów transportu w wybranych państwach świata i w Polsce · omawia znaczenie łączności w rozwoju społeczno-gospodarczym świata i w życiu codziennym · omawia przejawy i skutki kształtowania się społeczeństwa informacyjnego · omawia znaczenie usług edukacyjnych i finansowych w rozwoju społeczno-gospodarczym świata · omawia znaczenie handlu w rozwoju społeczno-gospodarczym świata · omawia rozwój turystyki i jej wpływ na gospodarkę państw i na jakość życia mieszkańców regionów turystycznych
--	---	---	---	--

III. Wpływ człowieka na środowisko

Uczeń: · wyjaśnia znaczenie terminu antropopresja · podaje przykłady zagrożeń dla środowiska przyrodniczego, wynikających z działalności człowieka · wymienia filary zrównoważonego rozwoju · podaje źródła zanieczyszczeń atmosfery spowodowane działalnością człowieka · wymienia typy smogu · wymienia gazy cieplarniane oraz główne źródła ich emisji · wymienia źródła zanieczyszczeń hydrosfery spowodowane działalnością człowieka · wymienia zagrożenia dla środowiska przyrodniczego jakie niesie działalność rolnicza · wymienia rodzaje górnictwa · wyjaśnia znaczenie terminu rekultywacja · wymienia kierunki rekultywacji terenów pogórnich · wymienia zanieczyszczenia emitowane przez środki transportu · wyjaśnia znaczenie terminu pojemność turystyczna · wyjaśnia znaczenie terminu krajobraz kulturowy · wymienia czynniki kształtujące krajobraz kulturowy · wyjaśnia, czym jest degradacja krajobrazu · wyjaśnia znaczenie terminu rewitalizacja · podaje przykłady rewitalizacji	Uczeń: · omawia zasady i filary zrównoważonego rozwoju · wymienia inne przykłady wpływu działalności człowieka na atmosferę (globalne ocieplenie, kwaśne opady, dziura ozonowa) · omawia zasoby wody na Ziemi i ich wykorzystanie · podaje przyczyny deficytu wody na świecie · przedstawia wpływ nadmiernego wypasu zwierząt na środowisko · wymienia zagrożenia związane z górnictwem · wyjaśnia, na czym polega rekultywacja terenów pogórnich · przedstawia wpływ awarii tankowców na środowisko przyrodnicze · wymienia cechy krajobrazu kulturowego terenów wiejskich i miast · wymienia rodzaje rewitalizacji	Uczeń: · podaje przykłady nieracjonalnego gospodarowania zasobami środowiska przyrodniczego · opisuje smog typu londyńskiego i smog typu fotochemicznego · przedstawia wpływ monokultury rolnej na środowisko przyrodnicze · wyjaśnia wpływ działalności górniczej na litosferę i rzeźbę terenu · omawia wpływ kopalń na stosunki wodne · opisuje zmiany krajobrazu wywołane działalnością transportową · wymienia pozytywne i negatywne skutki dynamicznego rozwoju turystyki · omawia degradację krajobrazu rolniczego i miejskiego · omawia przykłady negatywnych zjawisk na obszarach zdegradowanych · opisuje rodzaje rewitalizacji i podaje przykłady	Uczeń: · omawia skutki wpływu człowieka na środowisko przyrodnicze · podaje skutki występowania smogu · przedstawia przyrodnicze i społeczno-gospodarcze skutki globalnego ocieplenia · omawia ingerencję człowieka w hydrosferę na przykładzie Wyższej Tamy na Nilu i zaniku Jeziora Aralskiego · omawia wpływ chemizacji i mechanizacji rolnictwa na środowisko przyrodnicze · prezentuje wpływ melioracji na środowisko przyrodnicze na przykładzie Polski i świata · opisuje powstawanie leja depresyjnego · omawia wpływ górnictwa na pozostałe elementy krajobrazu · wyjaśnia wpływ transportu na warunki życia ludności · omawia wpływ dynamicznego rozwoju turystyki na środowisko geograficzne · podaje przykłady zagrożeń krajobrazu kulturowego na świecie i w	Uczeń: · dostrzega konflikt interesów w relacji człowiek – środowisko przyrodnicze · przedstawia przykłady rozwiązań konfliktu interesów w relacji człowiek – środowisko · proponuje przykłady działań, które sprzyjają ochronie atmosfery · ocenia wpływ inwestycji hydrotechnicznych na środowisko geograficzne · prezentuje na dowolnym przykładzie wpływ działalności rolniczej na środowisko przyrodnicze · omawia sposoby ograniczenia wpływu górnictwa na środowisko przyrodnicze · przedstawia możliwości stosowania w turystyce zasad zrównoważonego rozwoju · podaje przykłady działań służących ochronie krajobrazów kulturowych na świecie, w Polsce i w najbliższej okolicy · przedstawia przykłady działań na rzecz środowiska
--	--	---	--	---

			Polsce · omawia przykłady proekologicznych rozwiązań w działalności rolniczej, przemysłowej oraz usługowej	
--	--	--	---	--